

1598

in aliis pro patria actionibus laudem corrupisse visus est. Idem Milanius, Bergomi Antistes, Theatini ordinis, Venerus civis, alioqui patriæ studiosissimus, urgentibus pontificiis mandatis, censurarumque minis territus, facturus videbatur, nisi ejus rei statim Bergomi magistratus Senatum certiozem fecisset; licet quæ postea accidere, omnem ulterius ea in re tendendi occasionem abstulerint.

*Rupertus
Lius a Ve-
netis ad
Aldobrandi-
nū Card.
missus.*

*Jacobus
Mazzone-
nius, Car-
dinalis Al-
dobrandini
nuntius ad
Venetos.*

Pontifex interea anathematis spiculo arma quoque jungebat. Aldobrandinus nepos quamcelerrime Ferrariam versus moturus, copias cogit, haud exigua spe, ambiguis suspensisque Principum animis, nec dum Philippi mente cognita, terrifico execrationis fulmine, repentino armorum strepitu plebem concitatum iri; nisi Ferrariam Cæsar relinquat, concordiae omnes conditiones abnuere statuens: quod Rupertus Lius, Senatus ab arcanis scriba, officii causa ad eum missus, Patribus significabat; affirmare nempe Aldobrandinum, aliud consilium se patruo nunquam daturum, se Cardinaliciam dignitatem, vitam quoque ipsam potius effusurum. Per eosdem dies Jacobus Mazzonius, elegantis ingenii, atque haud vulgaris doctrinæ vir, ab eo Venetias missus, Senatui gratiis actis, egregium Cardinalis in Rempublicam animum oratione accurata patefacit. Inde, quæ passim sermonibus dissipentur, Ferraria Pontificem potiri, Patribus acerbum esse, occulta auxilia Estensi suppeditari, quam molesta Cardinali sint, exponit; quæ cum a Veneta generositate atque amplitudine aliena valde existimet, ut re ipsa ejusmodi inventa refellant, quam inania falsaque sint, aperte Patres significant, efflagitat. Mazzonio Senatu consulto responsum: Cardinali gratiæ actæ, publica benevolentia testata, cuncta felicia prosperaque Clementi exoptata, Italiæ quietis ac tranquillitatis studium expositum. Ceterum cuncta in dies magis incerta ac difficilia Cæsari erant, dejectæ suorum mentes, ejus militiæ plerique ægre accedere, alii dilabi; nutantem fortunam nemo vel auctoritate vel vi sistere; pecunia in belli sumptus deficere; ex Principibus nemo palam favere; consultores perterriti, ancipites, non omnes sinceræ fidei. Ipse vero magnis tractandis rebus nondum assuetus, ea tempestate clavum tenebat, quo & ingenti animi vigore, & obstinata ad omnes